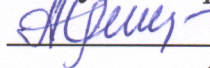

Полтавська державна аграрна академія
Кафедра економічної теорії та економічних досліджень

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

доцент Рудич А. І.

«28» серпня 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна теорія

спеціальність 101 «Екологія»

галузь знань 10 «Природничі науки»

ступінь вищої освіти бакалавр

факультет обліку та фінансів

Полтава
2017/2018 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Економічна теорія для здобувачів вищої освіти спеціальності 101 «Екологія»

Розробники: Дорошенко А. П., доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень, к. е. н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної теорії та економічних досліджень

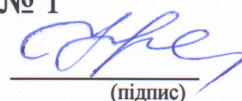
Протокол від 28 серпня 2017 року № 1

Схвалено науково-методичною радою спеціальності «Екологія»

Протокол від 5 Вересня 2017 року № 1

5 Вересня 2017 року

Голова

(підпис)

(Коваленко Н.П.)

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти(обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова
Рік навчання (курс)	3
Семестр	1
Лекції (годин)	16
Практичні (семінарські) (годин)	14
Лабораторні (годин)	-
Самостійна робота (годин)	60
в. т. ч. індивідуальні завдання (вказати вид) (годин)	-
Вид підсумкового контролю	залік

2. Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни: набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю

Завдання навчальної дисципліни: набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також можливостей держави коригувати цей розвиток відповідно до цілей і пріоритетів економічної політики.

Компетентності:

знання: Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії.

вміння: Проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень. Обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

Способи мислення: формально-логічне (розсудливе) і діалектичне (розумне), конкретне і абстрактне, практичне і теоретичне.

Професійні, світоглядні і громадянські якості:

- вміння прогнозувати, передбачати ситуацію;
- впевненість у собі, у прийнятих рішеннях;
- енергійність;
- чіткі особисті цілі (знає, чого хоче від своєї роботи);
- уміння підкорятися вимогам, нормам організації;
- ерудованість;
- прагнення до постійного особистісного зростання.

Морально-етичні цінності: людяність; толерантність; справедливість; самоповага та повага до інших; підпорядкованість вчинків вимогам моралі; об'єктивність критеріїв оцінки роботи; неупередженість; цілеспрямованість; заповзятість і реалізм; праксеологічну зрілість і моральну стійкість; принциповість.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії.

Суспільство та його економічне життя. Предмет економічної теорії, її функції та місце в системі економічних наук. Економічні категорії. Економічні закони та їх об'єктивний характер. Економічні суперечності. Методологія економічної теорії. Позитивна та нормативна економічна теорія.

Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси.

Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Безмежність потреб. Закон зростання потреб. Економічний інтерес, його сутність і функції. Інтереси і потреби: діалектика взаємозв'язку.

Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці.

Економічна система: її сутність та структурні елементи. Продуктивні сили як матеріальна основа економічної системи. Економічні відносини та їх суб'єкти. Структура економічних відносин. Соціально-економічні відносини. Організаційно-економічні і техніко-економічні відносини.

Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші.

Натуральне господарство та його характеристика. Умови виникнення товарного господарства та його загальна характеристика. Види товарного виробництва. Проста і розвинена форми товарного виробництва.

Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку

Ринок, умови його виникнення та історичні етапи розвитку. Функції ринку. Види ринків та їх взаємозв'язок. Суб'єкти ринкової економіки. Ринкова інфраструктура, її елементи та роль у розвитку економіки. Ринкова інфраструктура та фінансові посередники. Основні напрямки становлення ринкової інфраструктури в Україні.

Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі .

Конкуренція – основа ринкового механізму господарювання. Види конкуренції. Форми та методи конкуренції.

Причини виникнення та сутність монополій. Основні форми монополій. Монополістична конкуренція. Олігополія: характерні риси, види. Конкуренція в умовах регульованого ринкового господарства.

Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки .

Секторна модель кругопотоку. Домогосподарства як суб'єкт ринкових відносин. Двоїста роль домогосподарств в економіці. Доходи домогосподарства. Витрати домогосподарства. Інвестиційна поведінка домогосподарств.

Поняття підприємства (фірми, корпорації). Форми і види підприємств. Організаційно-правові форми підприємств в ринковій економіці. Види акціонерних товариств та особливості управління.

Тема 8. Витрати виробництва і прибуток.

Сутність та економічне значення витрат виробництва. Теорії витрат виробництва. Суспільні витрати виробництва. Економічні і бухгалтерські витрати та їх структура. Валові, середні та граничні витрати. Витрати виробництва, вартість товару і його ціна. Альтернативні підходи.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб.	с.р.
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	10	2	2	-	6
Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси	12	2	2	-	8
Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	12	2	2	-	8
Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	12	2	2	-	8
Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку	12	2	2	-	8
Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі	12	2	2	-	8
Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки	10	2	2	-	6
Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	10	2	-	-	8
В т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота):	-	-	-	-	-
Усього годин	90	16	14	-	60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	2
2	Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси	2
3	Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	2
4	Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	2
5	Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку	2
6	Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі	2
7	Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки	2
8	Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	-
	Разом	14

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва тем	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	6
2	Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси	8
3	Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	8
4	Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	8
5	Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку	8
6	Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі	8
7	Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки	6
8	Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	8
	Разом	60

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок в розрізі тем передбачених робочою навчальною програмою по дисципліні «Економічна теорія».

Реалізація даного напрямку роботи передбачається шляхом оформлення рефератів та доповідей по відповідних темах відповідно до отриманого завдання.

8. Методи та критерії контролю

Одним із обов'язкових елементів навчального процесу є систематичний поточний контроль засвоєння знань та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за видами навчальної роботи:

- відвідування лекцій та семінарських занять (здобувач вищої освіти отримує 2 бали у випадку відвідування відповідного лекційного чи семінарського заняття та 0 балів у випадку відсутності, при цьому у разі відпрацювання пропущених занять (переписування конспекту чи додаткового опитування по питаннях семінарського заняття) бали нараховуються);

- опитування на заняттях (здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь 3 бали у випадку надання повної чіткої відповіді, 2 бал у випадку наявності незначних ості неточностей чи неповної відповіді, 1 бал у випадку нечіткої чи занадто неповної відповіді що свідчить про наявність лише фрагментарних знань з означеного питання та 0 балів у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповісти на поставлене питання);

- написання рефератів за темами навчальної дисципліни (по кожному із трьох тематичних блоків дисципліни здобувач вищої освіти має змогу написати реферативну роботу, що оцінюється наступним чином: 10 бали у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і студент здійснив її захист шляхом відповіді на окремі питання викладача, 8 бали у випадку позитивного захисту реферативної роботи в якій присутні незначні недоліки в оформленні чи питання розкриті не повністю, 6 бали у випадку відповідності роботи вимогам щодо змісту та оформлення але не бажання здобувача вищої освіти її захищати чи у разі захисту роботи з недоліками в змісті чи оформленні, 4 бали у випадку захисту роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті, 2 бали у випадку подання роботи з істотними недоліками в змісті чи оформленні без захисту, 1 бал у випадку невідповідності роботі існуючим вимогам щодо оформлення, не розкриття обраної теми та без її захисту, 0 балів у випадку повної невідповідності реферативної роботи вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання;

- виконання індивідуальних (контрольна робота) завдань здобувачами вищої освіти денної форми навчання (протягом семестру здобувач вищої освіти повинен виконати 1 контрольну яка містить 3 теоретичні питання, здобувач вищої освіти отримує 10 балів за кожне питання у випадку повного розкриття питання, 8 балів у випадку наявності окремих недоліків чи неточностей у відповіді, 6 балів у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті

питання, 4 бали у випадку незначного висвітлення питань та 0 балів у випадку відсутності відповіді (правильної) на питання;

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану – залік.

9. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти					Разом по темі
	відвідування лекцій	відвідування семінарських занять	опитування на семінарських заняттях	написання рефератів за темами навчальної дисципліни	контрольна робота	
А	1	2	3	4	5	6
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	2	2	3	10	30	7
Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси	2	2	3			7
Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	2	2	3			7
Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	2	2	3			7
Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку	2	2	2	10		6
Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі	2	2	2			6
Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки	2	2	2			6
Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	2	2	2			6
Разом	16	14	24	20	30	100
Всього	X	X	X	X	X	100

10. Рекомендована література

Основна:

1. Мочерний С.В. Політична економія: [Навчальний посібник] / Мочерний С.В., Устинко О. А., Фомішин С. В. / Херсон, „Дніпро”, 2002. - 210 с.

2. Основи економічної теорії / [За редакцією А. .А Чухна.] К. : Вища школа, 1994. – 255 с.

3. Основи економічної теорії. [Підручник]. / [За редакцією А. .А Чухна.] К.: Вища школа, 2001. – 175 с.

4. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: [Підручник] / [За ред. Г.Н. Клименко.] – К.: «Знання – Прес», 2004. – 298 с.

5. Політекономія: [Підручник.] / [За ред. Ю.В. Ніколенка]. – К.: –ЦУЛ, 2003. – 365 с.

6. Політична економія: [Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. Дисципліни] / [За ред. К. Т. Кривенка]. К.: КНЕУ, 2003. – 358 с.

7. Туган - Барановський М.І. [Політична економія.] – К. : Наукова думка, 1994. – 147 с.

8. Федоренко В. Г. Основи економічної теорії. [Підручник] / [Федоренко В. Г., Ніколенко Ю. М., Діденко О. М. та ін.] – К.: Алерта. – 2005. – 258 с.

Допоміжна

1. Алімов О.М. Розвиток фінансової системи – перспективний напрям модернізації економіки / О.М.Алімов // Економіка України. – 2013. – №1, С. 91-92.

2. Амосов О.Ю. Капіталізація як засіб модернізації успільства / О.Ю. Амосов, Н.Л. Гавкалова // Демографія та соціальна економіка. – 2012. – № 1. – С. 43-50.

3. Антофій Н.М. Виробництво і зайнятість у забезпеченні економічного простору людського розвитку / Н.М. Антофій, В.М.Фомищина // Держава та регіони. – 2012. – № 3. – С. 11-15. Серія: Економіка та підприємництво.

4. Архангельський Ю.С. Необхідність державного планування економіки обгрунтовано економіко-математичною теорією / Ю.С. Архангельський // Економіка України. – 2013. – №1, – С.82-90.

5. Бажан І. Економічна сутність та функції інтелектуального капіталу / І. Бажан // Україна: Аспекти праці. – 2012. – № 2. – С. 30-35.

6. Бандура О. Взаємозв'язок між економічними та фінансовими циклами / Олександр Бандура // Економіст. – 2012. – № 1. – С. 13-15.

7. Башнянин Г.І. Методологічні проблеми розвитку економічної науки: як економічну теорію перетворити на надточну науку [Текст] / Г.І.Башнянин // Економічна теорія. – 2012. – № 3. – С. 15-26.

8. Безкровна Г. Людський капітал: економічна сутність і концептуальні знання / Г.Безкровна // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 3. – С. 170-174.

9. Бендасюк О.О. Людський капітал як основний фактор економічного розвитку / О. Бендасюк // Держава та регіони. – 2011. – № 2. – С. 10-15. Серія: Економіка та підприємництво.

10.Беседін В. Роль держави в ринковій економіці / В.Беседін // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 2. – С. 3-10.

11.Білик О. Основні напрями збереження і розвитку національного людського капіталу за рахунок активізації людської мотивації / О. Білик // Україна: аспекти праці. – 2009. – № 1. – С. 43-46.

12.Бобух І. Соціальний потенціал як новітня складова національного багатства / Ірина Бобух // Економіст. – 2011. – № 4. – С. 68-74.

13.Бондаренко В.М. Перехід до безкризового розвитку – міф чи реальність? / В.М. Бондаренко // Економічне прогнозування. – 2012. – № 3. – С. 7-22.

14.Бутко М.П. Теоретичні засади кризових явищ в економіці / М. Бутко // Економіка та держава.– 2011. – № 4. – С. 4-7.

15.Варецька О. Ринок праці: можливості та виклики / О.Варецька // Україна: аспекти праці. – 2009. – № 1. – С. 48-50.

16.Ватульов Л. Фінансові інструменти регулювання соціально-економічного розвитку / Андрій Ватульов // Вісник Київського національного

торговельно-економічного університету. – 2012. – № 5. – С. 76-88.

17. Венгер В. Соціально-економічна роль держави в сучасній економіці / Віталій Венгер // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2011. – № 4. – С. 23-30.

18. Вірченко А.А. Канали фіскальної трансформації в контексті забезпечення макроекономічної стабільності / А.А. Вірченко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 7. – С. 29-32.

19. Власенко Л.А. Економічна суть і поняття витрати / Л.А. Власенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 1. – С. 60-65.

20. Гальчинський А.С. Начала нової парадигми політичної економії: постановка проблеми / А. Гальчинський // Економічна теорія. – 2012. – № 2. – С. 5-16.

21. Гвоздецький В.Д. Корупція і відродження стану суспільного організму / В.Д. Гвоздецький // Зовнішня торгівля. Фінанси. Право. – 2011. – № 3-4. – С. 124-132.

11. Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної ради України. [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Сайт Кабінету міністрів України. [Електронний ресурс] / Кабінет міністрів України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.